

Henvisningen i den gældende § 778, stk. 2., 2. pkt., til retsplejelovens § 1019 i foreslås erstattet af et nyt 3. pkt. i § 778, stk. 2. Baggrunden herfor er, at det foreslåede nye kapitel 93 b ikke indeholder en bestemmelse svarende til retsplejelovens § 1019 i.

I den nugældende § 778, stk. 2., 2. pkt., henvises bl.a. til retsplejelovens § 1019 d, stk. 1, 2. pkt., hvorefter den, klagen angår, »... skal gøres bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig om fremstillingen«. Den fremstilling, der sigtes til, er omtalt i § 1019 d, stk. 1, 1. pkt., der er sålydende: »Den, klagen angår, skal have udleveret en fremstilling af sagens faktiske omstændigheder og have adgang til at afgive en skriftlig udtalelse om fremstillingen«. Den gældende § 778, stk. 2., 2. pkt., indeholder imidlertid ikke en henvisning til § 1019 d, stk. 1., 1. pkt.

Justitsministeriet har fundet det rigtigst i den nu foreslåede bestemmelse i § 778, stk. 2, 2. pkt., at henvisning til hele den nu foreslåede § 1019 b. Derved kommer det til at fremgå udtrykkeligt af § 778, stk. 2., 2. pkt., jf. § 1019 b, at den, klagen angår, skal have udleveret en fremstilling af sagens faktiske omstændigheder og have adgang til at udtale sig om fremstillingen, samt at indklagede ikke har pligt til at udtale sig om fremstillingen. Det forudsættes, at fremstillingen udarbejdes af vedkommende fængselsinspektør (arrestinspektør) eller Direktoratet for Kriminalforsorgen og udleveres til indklagede forud for rettens behandling af sagen. Derved sikres det, at indklagede før sagens behandling i retten kan få et indtryk af, hvad klagen omhandler.

Til nr. 6

Forslaget indebærer, at det som udgangspunkt er statsadvokaterne, der som 1. instans træffer afgørelse om erstatningskrav i anledning af strafferetlig forfølgning. Politiet vil således ikke kunne træffe afgørelse i disse sager, heller ikke i tilfælde hvor der meddeles afslag på erstatning. Om baggrunden for forslaget henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 4.4.

Af den foreslåede § 1018 e, stk. 1., 2. pkt., følger, at justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om, at visse sager skal afgøres af rigsadvokaten eller af justitsministeren som 1. instans. Med hjemmel i denne bestemmelse vil der f.eks. kunne fastsættes regler om, at en sag af statsadvokaten skal forelægges for rigsadvokaten eller (gennem rigsadvokaten) for justitsministeren til afgørelse, såfremt sagen er af principiel karakter, eller særlige grunde i øvrigt taler derfor.

De foreslåede ændringer af bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 93 a om behandlingen af erstat-

ningssager indebærer ikke nogen begrænsning i justitsministerens og rigsadvokatens adgang til i medfør af deres overordnede stilling at gribe ind i konkrete sager, jf. retsplejelovens § 98 og § 99. Der vil ligeledes i medfør af disse bestemmelser i kapitel 10 kunne udstedes generelle regler om sagernes behandling. Rigsadvokaten vil således fortsat kunne fastsætte retningslinier (takster) for ydelse af disse erstatninger.

Statsadvokaterne vil af egen drift undtagelsesvis kunne forelægge en sag for den overordnede anklagemyndighed til afgørelse også uden for de tilfælde, hvor der måtte være fastsat regler herom.

Til nr. 7

De foreslåede bestemmelser indebærer, at der også i sager om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning indføres et to-instanssystem og en klagefrist på 4 uger. Om baggrunden for forslagene herom henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 4.4.

Efter bestemmelsen i *stk. 3* skal rigsadvokaten – som efter gældende ret – behandle klager over afgørelser truffet af statsadvokaterne vedrørende krav om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning. Det fremgår endvidere som noget nyt af bestemmelsen, at afgørelser, der træffes af rigsadvokaten som følge af klager over statsadvokaternes afgørelser, ikke kan påklages til Justitsministeren.

Efter retsplejelovens § 98 er anklagemyndigheden underordnet justitsministeren. Det følger af justitsministerens overordningsforhold, at justitsministeren har adgang til at give de offentlige anklagere generelle og konkrete tjenestebefalinger, jf. § 98, stk. 2 og 3. (I forholdet til statsadvokaterne har rigsadvokaten tilsvarende beføjelser som justitsministeren, jf. retsplejelovens § 99, stk. 2, 2. pkt.)

Rigsadvokatens afgørelse i en klagesag er herefter som udgangspunkt endelig, medmindre justitsministeren benytter sin adgang efter § 98, stk. 3, til at gribe ind i rigsadvokatens behandling af en konkret sag. Adgangen for justitsministeren til i medfør af § 98, stk. 3, at gribe ind i konkrete sager kan således medføre, at en afgørelse truffet af rigsadvokaten tages op til fornyet behandling af justitsministeren.

Efter § 6, stk. 3, i loven om Folketingets Ombudsmand, kan klage over afgørelser, der kan ændres af højere administrativ myndighed, ikke indgives til ombudsmanden, forinden den højere myndighed har truffet afgørelse i sagen. Forslaget om at afskære adgangen til påklage til justitsministeren af rigsadvokatens afgørelser i klagesager medfører, at klager over rigsadvokatens afgørelser vil blive behandlet af Folketingets Ombudsmand, selv om klagen indgives